

Nummer 57

Verzameld door Wim Smeets

In deze rubriek vindt u samenvattingen van artikelen met in de kop een vogelnaam of een vogelaanduiding. Deze artikelen verschenen in de maanden september en oktober 2009 in Nederlandse dag-, week- en huis-aan-huisbladen.

Justitie: kweker fraudeerde met vogelringen

Eindhovens Dagblad, 1 september 2009

Een Helmondse vogelkweker (56) strijdt al acht jaar tegen een wet die het hem onmogelijk maakt zijn hobby op een diervriendelijke manier uit te oefenen. Hij pleitte voor verandering van de wet en schreef daarover onder meer in vakbladen. Mede door zijn actie is de wet met ingang van 1 juli 2009 aangepast. De zaak betreft het ringen van in gevangenschap gekweekte inheemse vogels. Volgens de Helmondse kweker zijn de ringen die hij bij zijn wildzangvogels om de poot moet schuiven, in veel gevallen te klein. Om te voorkomen dat hij de vogels verwondt, koos de kweker ervoor ze te voorzien van kanarieringen met een grotere diameter. Door dit gebruik van kanarieringen was het voor de inspectiedienst niet meer mogelijk te controleren of de vogels wellicht in het wild gevangen waren. Volgens justitie heeft de verdachte jarenlang de regels heimelijk overtreden en zijn fout geringde vogels ook nog doorverkocht of doorgegeven aan andere liefhebbers. De eis is een voorwaardelijke celstraf van twee maanden, tachtig uur werkstraf en een boete van tweeduizend euro.

Kuifduif slaat alarm met speciaal daarvoor gevormde vleugelveer

NRC Handelsblad, 5 september 2009

De Australische Kuifduif, die veel in Nederlandse volières wordt gehouden, maakt bij gevaar geluid met een speciaal gevormde vleugelveer om zijn soortgenoten te alarmeren. Duiven staan bekend om

het fluitende geluid dat zij met hun vleugels maken tijdens het opvliegen en neerstrijken. De Kuifduif maakt bij het wegvluchten een ander geluid dan bij rustig wegvliegen. Het alarmgeluid is harder en hoger. Het dier produceert het geluid met een speciaal gevormde slagpen in zijn vleugel, de twee na buitenste. Het alarmgeluid klinkt als een metalen veer die losschiet en natrilt, gevolgd door een korte klap.

Moeras bij Lelystad om vogels te trekken

NRC Handelsblad, 7 september 2009

Een zesduizend hectare groot 'oermoeras' bij Lelystad, een 'vooroever' voor de kust van Almere en het helder maken van het water in het oostelijke deel van het Markermeer bij Hoorn. Dat zijn de belangrijkste maatregelen die van het Markermeer-IJmeer de komende jaren een 'natuuricoon' in Nederland moeten maken. De natuurimpuls moet ook de recreatie bevorderen. Stedelijk vertier is straks vooral te vinden langs de oevers bij Almere; rustzoekers worden bediend door de openheid van het Markermeer. Over hetzelfde onderwerp een artikel in Trouw van 8 september 2009.

Genzen plaag voor boeren

Algemeen Dagblad, 12 september 2009

Ophangen van dode vogels is oud gebruik met kort effect. Drie dode ganzen hangen aan hun vleugels aan palen langs het weiland aan de Groeneveldseweg, De Lier. Aan weerszijden klapperen stukken zwart zeil. Het moet de Canadese Genzen afschrikken. Een eindje verderop zit een grote groep ganzen in het grasveld. Het helpt eventjes maar in korte tijd zijn ze eraan gewend. In het Westland ligt veel grond braak door afgebroken kassen (warenhuizen). Het zijn geliefde plekken voor ganzenfamilies om er neer te strijken en te broeden. Van daaruit komen ze makkelijk op weilanden waar ze niet welkom zijn. Over hetzelfde onderwerp een artikel in het Agrarisch Dagblad van 6 oktober en De Leeuwarder Courant van 8 oktober 2009.

Sommige Hongaarse Koolmezen hebben zich ontwikkeld tot 'killermezen'.

Foto: Wim Smeets.

Killermezen

NRC Handelsblad, 12 september 2009

In een grot in Hongarije spelen zich vreemde taferelen af. Koolmezen zaaien er dood en verderf. In donkere Hongaarse winters jagen Koolmezen op Dwergvleermuizen. Ze brengen die bloedig aan hun eind en eten er met smaak van. De Hongaarse Koolmezen herkennen het geluid van piepende Dwergvleermuizen die overwinteren in grotten. En als de Koolmezen echt honger hebben worden ze kleine roofvogeltjes.

Trekvogel koelt lichaam om snel aan te sterken

NRC Handelsblad, 15 september 2009

Zwartkoppen verlagen tijdens de trek 's nachts hun lichaamstemperatuur om energie te besparen en sneller hun vetreserves aan te vullen. Zij vliegen dag en nacht door en maken een tussenstop als hun vetreserve dreigt op te raken. Normaal houden deze vogels hun lichaamstemperatuur overdag op 42° C en 's nachts op 39° C. Onderzoekers uit Polen en Israël constateerden dat sommige Zwartkoppen hun lichaamstemperatuur 's nachts verlaagden tot gemiddeld 35,5° C en enkele zelfs tot 33° C. De koele vogels bouwen snel hun vetreserves op en hoeven minder lang te stoppen.

15 miljoen jaar oud ei ontdekt

De Telegraaf, 19 september 2009

Wetenschappers van de Beagle-expeditie hebben nauwelijks een week na de afvaart uit Engeland al een opmerkelijke archeologische ontdekking gedaan. Op het onbewoonde Portugese eiland Selvagem Grande, tussen Madeira en Tenerife, hebben professor dr. Bert Boekschoten van de Vrije Universiteit Amsterdam en dr. Hanneke Meijer van Naturalis in Leiden een zeldzaam mooi bewaard gebleven fossiel ei gevonden van vijftien miljoen jaar oud. Ze hebben van de Portugese autoriteiten toestemming gekregen om het ei één jaar in Nederland te bestuderen. Daarna moet het terug naar Portugal.

Blauwborst in de tuin

De Leeuwarder Courant, 21 september 2009

Blauwborst in de tuin.

Foto: Wim Smeets.

Rond half september zag Henk Dijkstra in Sneek weer voor het eerst sinds veertig jaren een Blauwborst in zijn tuin. De soort neemt vooral in het midden van Friesland toe en wordt ook steeds vaker aangetroffen in de grotere natuurgebieden. Dat de vogel in Sneek in een tuin werd gezien heeft te maken met de jaarlijkse trek naar het overwinteringsgebied, van de Middellandse Zee tot ver in West-Afrika. Onderweg houdt de soort zich vaak op aan de rand van een dorp of stad.

Door te staan op één poot blijft flamingo warm
Trouw, 23 september 2009

Het ziet er ongemakkelijk uit, maar de flamingo's zweren erbij. Onverstoorbaar staan zij op één poot te dommelen. Daar moeten ze voordeel bij hebben. Amerikaanse gedragsbiologen komen in het vakblad 'Zoo Biology' met een verklaring: staand op twee poten krijgen de vogels het koud. De biologen ontdekten dat er in een groep flamingo's meer exemplaren op twee poten staan naarmate het warmer is. Koelt het af, dan trekken zij een poot op. Reden: de flamingo staat altijd in water en water onttrekt heel snel

heel veel warmte, ook in de tropen waar de meeste flamingo's leven.

Meer geld voor weidevogels dankzij foutje

Noordhollands Dagblad, 30 september 2009
Een foutje in de subsidieregeling zorgt ervoor dat de provincie Noord-Holland in 2009 meer geld vrij maakte voor de weidevogels. Aan het begin van dat jaar kon subsidie worden aangevraagd voor het weidevogelbeheer. Bij de uitvoering van de subsidieregeling is echter een administratieve fout gemaakt. Daardoor ontvangen alle bezwaarmakers alsnog geld voor maatregelen om de weidevogelpopulatie in stand te houden. In totaal kost dat de provincie ongeveer € 170.000. Geld dat nu terecht komt bij agrariërs, agrarische natuurverenigingen en organisaties die terreinen beheren, om het leefklimaat voor weidevogels in het landelijke gebied te verbeteren.

Eerste Lepelaars sinds dertig jaar
NRC Handelsblad, 5 oktober 2009

In de Nieuwkoopse Plassen hebben sinds dertig jaar weer Lepelaars gebroed. Het gaat om ten minste drie paartjes. De

Een prima jaar voor Zwarte Sterns in een reservaat te Kockenge

Foto: Wim Smeets.

Vereniging Natuurmonumenten spreekt van een geweldige opsteker en schrijft het succes toe aan de uitbreiding van de Ecologische Hoofdstructuur ter plaatse.

Roofvogels vaker dood om subsidie

De Leeuwarder Courant, 9 oktober 2009
Roofvogels lijken steeds vaker prooi te worden van boeren, schrijft het milieuteam van de Friese politie. De boeren zouden de roofvogels doden omdat ze weidevogelkuijken opeten. Des te minder weidevogels er op het land zitten, des te lager is het subsidiebedrag dat de boeren krijgen. Vogelringers aarzelen te waarschuwen als zij gedode roofvogels of kapotte eieren of nesten aantreffen. Zij zouden bang zijn dat hun relatie met de boeren op het spel komt te staan. Er zijn in Friesland in het afgelopen broedseizoen 45 roofvogelnesten vernield en 27 roofvogels gedood met vergif.

Strandloper vliegt 6000 kilometer non-stop

Trouw, 13 oktober 2009
Was Drieteenstrandloper R3GWYR op 11 augustus 2009 nog in het gure Noorwegen, op 16 augustus 2009 dribbelde hij al op het palmenstrand van het warme Ghana. Een bioloog uit Accra zag hem daar. Zesduizend kilometer in nog geen vijf dagen! Gemiddeld ruim vijftig kilometer per uur. Dwars over de Sahara, zonder een rustpauze, anders was deze prestatie onmogelijk geweest. Over hetzelfde onderwerp een artikel in het NRC Handelsblad en in het Noordhollands Dagblad van 15 oktober, verder ook op 24 oktober 2009 in De Telegraaf.

Prima jaar voor Zwarte Sterns in

Polderreservaat Kockengen

VAR – Nieuwsblad voor Vecht-, Amstel- en Rijnstreek, 20 oktober 2009

Ook dit jaar heeft de Natuurgroep Kockengen weer broedvlotjes voor de Zwarte Sterns uitgelegd in het polderreservaat. Het seizoen 2009 kenmerkte zich door een late start en een opvallend goed resultaat. Er waren 19 vlotjes bezet en er vlogen 33 jonge Zwarte Sterns uit. In 2008 waren dat respectievelijk 17 en 24. Over hetzelfde onderwerp nog een artikel in de VAR - Nieuwsblad voor Vecht-, Amstel- en Rijnstreek van 28 oktober 2009.

Trekvogels broeden ook tijdens trek

NRC Handelsblad, 27 oktober 2009

Diverse Amerikaanse trekvogels blijken na hun jaarlijkse broeden in hun noordelijke broedgebied op een tussenstop op weg naar het zuiden nogmaals te broeden. Ze trekken halverwege de zomer naar het zuiden en brengen tussen juli en september een tweede stel jongen groot in het westen van Mexico. Pas daarna trekken zij verder naar het tropische overwintergebied. Het voorkomen van het dubbele broeden tijdens een tussenstop in Mexico is aannemelijk gemaakt voor vijf typisch Amerikaanse zangvogels, waaronder een koekoek. Het is nooit eerder beschreven.

Twee nieuwe steltlopers gesignaleerd

Metro, 28 oktober 2009

Vogelaars hebben in één week tijd twee voor Nederland nieuwe steltlopers ontdekt. Op Texel is een Kaspische Plevier gezien en bij Zwolle een Taigasteltloper. Vooral de ontdekking van de Taigasteltloper heeft voor grote opwinding onder vogelliefhebbers gezorgd. Deze foerageerde op strandjes langs de IJssel, even ten westen van Zwolle.

■ Wim Smeets, Bachlaan 111, 3752 HG Bunschoten, (033) 298 31 47, smeets.foto@casema.nl.